

بروز تاخیری آنوريسم كاذب شريان پوپليته پس از ترومای نافذ

حسین همتی^{۱*}، منوچهر آفاجانزاده^۲، انوش دهنادی مقدم^۳، پیمان حشکوايي^۴

خلاصه

سابقه و هدف: ترومای شريان پوپليته می تواند منجر به آنوريسم كاذب زودرس یا تاخیری شود. این عوارض نادر هستند. در این مقاله مردی با آنوريسم كاذب تاخیری، ۱۷ سال بعد از اصابت تركش خمپاره معرفی می شود.

معرفی مورد: یک مرد ۴۰ ساله، ۱۷ سال پیش دچار اصابت تركش خمپاره در ناحیه پشت زانوی راست گردید. از ۴ ماه قبل از مراجعه متوجه وجود یک توده در حفره پشت زانوی راست شد که این توده به تدریج کل حفره پشت زانو را پر کرد و باعث محدودیت حرکتی در زانوی مذکور گردید. در آنژیوگرافی عروق این ناحیه آنوريسم كاذب گزارش شد. بیمار تحت عمل جراحی رزکسیون آنوريسم قرار گرفت و ۵ روز بعد از جراحی با حال عمومی خوب مرخص شد. در مراجعه یک سال بعد نیز بیمار مشکل نداشت.

نتیجه گیری: بروز آنوريسم كاذب پوپليته حتی بعد از گذشت ۱۷ سال متحمل است. بنابراین سابقه‌ی تروما در همه بیماران با ضایعات ناحیه پشت زانو بایستی با دقت جستجو شود.

واژگان کلیدی: آنوريسم كاذب تاخیری، ترومای نافذ، شريان پوپليته

۱- استادیار گروه جراحی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان

۲- دانشیار گروه جراحی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان

۳- استادیار گروه بیهوشی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان

۴- پزشک عمومی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان- مرکز تحقیقات ترومای گیلان

* نویسنده مسؤل: حسین همتی

آدرس: رشت، خیابان نامجو، بیمارستان پورسینا، مرکز تحقیقات تروما

پست الکترونیک: drhossein_hemmati@yahoo.com

تلفن: ۰۹۱۱ ۳۳۱۱۸۸۱

دورنویس: ۰۱۳۱ ۳۲۳۸۳۷۳

تاریخ دریافت: ۸۷/۷/۱۱

تاریخ پذیرش نهایی: ۸۷/۱۰/۲۱

مقدمه

جدی برای عضو و حتی مرگ بیمار به همراه داشته باشد [۴-۶]. لذا تشخیص و درمان به موقع این عارضه برای بیمار حیاتی است.

معرفی مورد

بیمار، یک مرد ۴۰ ساله است که ۱۷ سال پیش دچار ترومای نافذ ناشی از تركش خمپاره به ناحیه پشت زانوی راست گردید و بعد از اصابت تركش به دلیل عدم وجود آسیب خاص و علائم عروقی و عصبی، مورد عمل جراحی خروج تركش و ترمیم آسیب قرار نگرفت. بیمار تا ۴ ماه قبل از مراجعه‌ی اخیر ناراحتی در ناحیه مورد آسیب نداشت، ولی پس از آن متوجه یک توده در حفره پشت زانوی سمت راست شد که به تدریج بزرگ شده و در نهایت کل حفره پشت زانو را پر کرده بود (شکل شماره ۱). در مراجعه به بیمارستان و در معاینه، یک توده ضرباندار حساس همراه با درد و تورم در حفره پوپليته راست مشاهده و لمس

ترومای شريان پوپليته به علت خطر بالقوه‌ای که می تواند در ایجاد اختلال حرکتی یا فقدان عضو داشته باشد، یکی از جدی ترین آسیب های عروق محیطی به حساب می آید [۱]. تغذیه شریانی جانبی در ناحیه پوپليته برای فراهم نمودن جریان خون اندام های تحتانی معمولاً کافی نمی باشد [۲]. آنوريسم كاذب شريان پوپليته عموماً متعاقب آسیب شریانی و به دنبال آن له شدگی دیواره شريان و تشکیل هماتوم محدود شده توسط بافت همبند، به وجود می آید. بر حسب شدت صدمه عروقی، زمان تشکیل آنوريسم كاذب از چند روز و در موارد بسیار نادر حتی تا چند دهه بعد از آسیب اولیه متفاوت خواهد بود. ریک و کولاژس گزارش کرده اند که در ۵۵۸ بیمار مورد مطالعه تقریباً نیمی از آنوريسم های كاذب بعد از ۳۰ روز واقع شده است [۳]. اگر چه پارگی شريان پوپليته به وضوح نادر می باشد، اما می تواند عوارض